

VERSLAG RAADSCOMMISSIEVERGADERING ONDERWIJS EN WELZIJN

Datum: 6 juni 2018
Plaats: oude raadzaal
Tijd: 16.30 – 19.18 uur

Aanwezig: de heer M.D. Blom (voorzitter, VVD), de dames K.W. van Doesen-Dijkstra (D66), P. Brouwer (GroenLinks) *bij B4*, G. Chakor (GroenLinks) *tot B4*, F.T. Folkerts (GroenLinks), A.M.J. Riemersma (Stad en Ommeland) *tot B4*, M.E. Woldhuis (100% Groningen), de heren A.J. Wonink (D66) *tot B3*, J.P. Dijk (SP), W.H. Koks (SP) *tot B3*, M. van der Laan (PvdA), D.J. van der Meide (PvdA), J. Boter (VVD), J.R. Honkoop (VVD), A. Sijbolts (Stad en Ommeland) *bij B4*, J. de Haan (CDA) *tot B4*, R.F.M. Lamers (CDA), H.P. Ubbens (CDA) *bij B4*, G.B.H. Brandsema (ChristenUnie), W.S. Wolke (Student en Stad), W. Pechler (Partij voor de Dieren)

Namens de griffie: mevrouw G. Mulder (commissiegriffier)

Namens het college: de heren M.T. Gijsbertsen (GroenLinks) *tot B1*, J.M. van Keulen (VVD) *bij B3*, P.S. de Rook (D66) *bij A, B3-4*, T. Schroor (D66) *tot B3*

Inspreker: de dames Driesten (namens belangenvereniging Meerdorpen), Kraai (namens MR school De Meeroevers), de heer Van Heuven (namens belangenvereniging Meerdorpen)

Afwezig:

Verslag: de heer J. Bosma

A. ALGEMEEN DEEL

A.1. Opening en mededelingen

De voorzitter:

- Opent de vergadering om 16.30 uur en heet iedereen hartelijk welkom.

Wethouder De Rook:

- Meldt dat PS Groningen anders heeft besloten dan verwacht over het WK Wielrennen.
- Handhaaft het aanbod van de gemeente onder dezelfde voorwaarden dat het bid door andere risicodragende partijen ondersteund wordt. De organisatie is hard op zoek.

Wethouder Gijsbertsen:

- Verwacht volgende week de afrekening jeugdhulp 2017 publiek te kunnen maken en anderhalve week later de jaarrekening, waarin deze cijfers verwerkt zullen zijn.

A.2. Vaststelling verslag d.d. 9 mei 2018

Dhr. Brandsema (ChristenUnie):

- Op p.6 had moeten staan dat dhr. Brandsema het een geluk bij een ongeluk vindt dat de bewoners positief zijn over het verlagen van het gebouw van drie naar twee bouwlagen.
- Op p.7 had niet moeten staan 'Smok en Vort' maar 'Smok en Vot'.

Het verslag wordt conform deze wijzigingen vastgesteld.

A.3. Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

A.4. Afspraken en planning

Dhr. Dijk (SP):

- Herinnert zich de toezegging dat de commissie nieuwe informatie over de aanbesteding huishoudelijke hulp zou kunnen bespreken.

Mw. Van Doesen (D66):

- Mist op de LTA voor de zomer een besluit over Vrijdag op basis van kostenraming en planvorming.

Dhr. Koks (SP):

- Vraagt of de motie over vakantieactiviteiten voor kinderen en tieners voor de zomer antwoord krijgt.

Wethouder Schroor:

- Heeft gezegd dat het de commissie vrijstaat informatie over de aanbesteding huishoudelijke hulp te bespreken. Gisteren besloot het college over de aanbesteding conform zijn bevoegdheid.

Wethouder De Rook:

- Antwoordt dat de kostenramingen niet geleid hebben tot een dekkend voorstel. Het college komt in

juli of september met een brief over Vrijdag, bespreking kan pas na het reces.

Wethouder Gijsbertsen:

- Antwoordt dat de motie over vakantieactiviteiten voor het zomerreces van antwoord wordt voorzien.

A.5. Conformstukken

A.5.a. Collegebrief t.a.v. Begroting 2018 Openbaar Onderwijs Groep Groningen + Begroting 2018 en Meerjarenbegroting 2018-2021 Stichting Openbaar Primair Onderwijs Slochteren (collegebrief 26 april 2018)

Er is geen behoefte aan agendering.

A.5.b. Wensen en bedenkingen Financiële jaarstukken GR PG&Z (collegebrief 18 mei 2018)

Er zijn geen wensen of bedenkingen.

A.5.c. Begroting GR Publiek Vervoer Groningen Drenthe 2019 (collegebrief 17 mei 2018)

Er is geen behoefte aan agendering.

A.5.d. Procentenregeling Kunst op Straat (raadsvoorstel 18 mei 2018)

Dhr. Van der Meide (PvdA):

- Looft het geweldige voorstel om dit bij alle ontwikkelingen toe te gaan passen.

Mw. Riemersma (Stad en Ommeland):

- Vindt het een vaag stuk. Waarvan is het 1 procent? Geldt het alleen voor openbare gemeentelijke gebouwen? Zet het college in op bijdragen vanuit het bedrijfsleven?

Dhr. Lamers (CDA):

- Vraagt waarom gekozen is voor een dekking uit het SIF.

Wethouder De Rook:

- Komt bij de begroting in het Stedelijk Investeringsfonds (SIF) terug op de uitwerking van het voorstel en de vragen van Stad en Ommeland. Wat voorligt is de intentie, het gaat om een zinvolle en werkbare bijdrage en niet of het nu precies 1% is of toch 0,8 of 1,2%.
- Vindt het een goede oproep in gesprek te gaan met bedrijven om ook bij te dragen, bijvoorbeeld bij de aanpak van het Minervaplein. Ook aannemers zouden een bijdrage kunnen leveren. Het vermindert overlast, zoals bij de Zuidelijke Ringweg waar rioolpijpen in de smaak vielen.
- Legt uit dat het SIF nog gevuld moet worden. Deze regeling borgt dat er aandacht is voor kunst en cultuur, al in een vroeg stadium.

Het raadsvoorstel wordt als conformstuk geagendeerd voor de raad van 27 juni 2018.

A.5.e. Uitbreiding uren Peuteropvang (raadsvoorstel 18 mei 2018)

Mw. Riemersma (Stad en Ommeland):

- Neemt nadrukkelijk afstand van het voorstel. Een model dat werkt voor hoogopgeleide tweeverdieners wordt opgelegd aan alle kinderen, terwijl wetenschappers elkaar tegenspreken over het belang voor het kind. Het economisch belang lijkt voor te gaan.

Het raadsvoorstel wordt als conformstuk geagendeerd voor de raad van 27 juni 2018.

A.6. Ingekomen stukken

Dhr. Van der Meide (PvdA):

- Is voor het stimuleren van talentontwikkeling, maar vraagt zich af waarom de Kunstraad niet om een oordeel gevraagd is over de 400.000 euro. Het delegeren aan de Kunstraad had de brief van Sign aan het college voorkomen waarom zij geen subsidie krijgen.
- Gaat graag in discussie over de rollen van Kunstraad en college.

Wethouder De Rook:

- Heeft de afgelopen periode de behoeften laten verkennen, die hem vooral zit in broedplaatsen in de stad waar jonge kunstenaars zich kunnen ontwikkelen. Als kunst- en cultuurstad is het goed om jonge kunstenaars op deze manier verder te helpen.
- Geeft aan dat de Kunstraad in ambtelijke contacten zich positief heeft geuit, maar het blijkbaar niet nodig heeft gevonden per brief advies te geven.
- Creëert hiermee een plek, de Kunstraad gaat vervolgens over project- en programmasubsidies voor activiteiten die kunstenaars binnen die huisvesting zouden willen ontplooiën.
- Gaat graag in debat over de nieuwe uitgangspunten voor de Kunstraad.

A.7. Rondvraag

Mw. Chakor (GroenLinks):

- Heeft het nieuws vernomen dat een zeventienjarige jongen met zijn moeder dakloos is geworden. Inmiddels zou een hotel geregeld zijn, maar hoe voorkomt de gemeente dergelijke situaties?

Dhr. Koks (SP):

- Informeert naar de uitkomsten van het gesprek tussen wethouder en bewoners rond de Gabrielflat van Dignis in Hoogkerk. Wat vindt het college van het alternatieve plan van Dignis?

Wethouder Schroor:

- Licht toe dat moeder en zoon vanuit de Antillen naar Groningen zijn gereisd en zich na een nacht in een hotel op vrijdagavond bij Kopland meldden. In overleg met jeugdzorg, politie en Veilig Thuis is voor het hele weekend een aparte kamer in de nachtopvang geregeld, maandag zou het WIJ-team met hen spreken.
- Vindt de berichten op sociale media dat ze wachten op een plek en in een hotel moesten worden ondergebracht geen recht doen aan de geschetste situatie. Er was een plek en een gesprek geregeld.
- Stelt dat terug naar de Antillen gaan de beste optie zou zijn. De jongen woonde daar bij zijn vader en zou terug kunnen. Ze willen echter niet terug naar huis.
- Blijft de situatie volgen en zal zorgen dat de minderjarige jongen niet op straat belandt. Primair ligt de verantwoordelijkheid bij de ouders.
- Heeft een goed gesprek gehad met bewoners en andere partijen rond de Gabrielflat en zegde toe met Dignis te spreken. Dignis heeft de bewonersvereniging excuses aangeboden over de verkeerd gelopen communicatie en gaat bewoners nu wel goed betrekken.
- Is door Dignis overtuigd dat de huidige populatie vanwege wet- en regelgeving niet kan blijven. Dignis gaat kijken naar een coulante omgang met partners.
- Weet dat Martinizorg en Dignis gegadigden zijn er een nieuwe zorgvoorziening te vestigen. De corporatie bepaalt, de gemeente heeft geen rol. Wijkbewoners worden op de hoogte gehouden.

B. INHOUDELIJK DEEL

B.1. Uitwerking motie Driebond en motie Meeroevers (raadsvoorstel 25 april 2018)

Mw. Driesten (inspreker namens belangenvereniging Meerdorpen):

- Is verheugd met het prachtige besluit een nieuwe basisschool voor de Meerdorpen te bouwen. Het oorspronkelijke besluit leidde tot onbegrip en ontzetting, sindsdien groeide het vertrouwen snel.
- Kijkt tevreden terug op de effectieve en open samenwerking tussen college, schoolbestuur en de werkgroep. De beoogde nieuwbouw is de kers op die taart.

Dhr. Van Heuven (inspreker namens belangenvereniging Meerdorpen):

- Verheugt zich op de verhuizing van De Driebond naar een nieuw gebouw waar alle klassen gehuisvest kunnen worden en bedankt de gemeente hartelijk.
- Blijft graag betrokken bij de verdere ontwikkelingen en keuzes. Idealiter valt plaatsing samen met de invulling van de ontwikkelvisie Meerstad en sportfaciliteiten in Engelbert.
- Heeft er vertrouwen in dat bewoners en de gemeente komen tot een breedgedragen visie. Ongeacht de locatie wordt het een gebouw dat voldoet aan alle wensen.

Mw. Kraai (inspreker namens MR school De Meeroevers):

- Vindt dat de pionierende ouders en kinderen van De Meeroevers op korte termijn een permanente school verdienen waar onderwijsomgeving en -visie goed op elkaar aansluiten.
- Is van mening dat de procedures niet goed gevolgd zijn.
- Verbaasde zich dat er geen voorbereidingskrediet in het vooruitzicht wordt gesteld, terwijl er wel twee andere scholen bijkomen in het gebied.
- Feliciteert Engelbert met een nieuwe school dicht bij huis en weet als geen ander hoe het is in een schoolgebouw te zitten dat niet aan de eisen voldoet.
- Begrijpt dat OPOS het bezwaarschrift heeft ingetrokken nu de wethouder heeft toegezegd zich voor de verkiezingen nog hard te maken voor een voorbereidingskrediet in 2019 met tijdelijke uitbreiding van noodgebouwen.
- Ziet op termijn meerdere goede permanente scholen met verschillende onderwijsvisies.
- Hoopt dat de nieuwe school De Meeroevers in 2021 haar deuren zou kunnen openen, zodat de kleuters van het eerste uur nog net hun eindmusical kunnen opvoeren in het nieuwe gebouw.
- Roept op een voorbereidingskrediet in 2019 te steunen en samen oplossingen te vinden.

Dhr. Honkoop (VVD):

- Complimenteert de ouders in Engelbert, die hun ideeën duidelijk onder het voetlicht bleven brengen en zich niet lieten afschepen.
- Steunt het collegevoorstel van harte om de school in Engelbert te handhaven.
- Vindt het goed dat de gemeente de bouwkundige tekortkomingen van De Meeroevers direct gaat herstellen en streeft naar een voorbereidingskrediet in 2019 of 2020.

- Hoort graag hoe de verdere toekomst van deze school er nu precies uitziet en welke acties en plannen het college heeft, zodat de kinderen een mooie onderwijsstoekomst tegemoet kunnen zien.

Mw. Folkerts (GroenLinks):

- Is blij met de uitwerking van de motie om de school in Engelbert te behouden. De multifunctionele nieuwbouw komt de leefbaarheid van de kleine kern zeer ten goede.
- Roept op de samenwerking en gesprekken rondom de school in Engelbert voort te zetten met het hele gebied om scholen zoveel mogelijk zekerheid over de lange termijn te geven en samen toe te werken naar drie goede, volwaardige, diverse scholen in het gebied.

Dhr. Koks (SP):

- Is bijzonder tevreden over de bereikte overeenstemming over de twee scholen.
- Vindt het een goed voorbeeld dat actie van bewoners kan leiden tot mooie resultaten.
- Vindt het ook een geruststelling voor Ten Boer en Haren dat kleine scholen een plek hebben.

Dhr. Brandsema (ChristenUnie):

- Is blij met het behoud van de school, maar minder positief over het proces.
- Constataert dat De Meeroevers nog geen duidelijkheid heeft over nieuwbouw en VCOG niet over stichting van een nieuwe school. Waarom is niet ingezet op een breedgedragen plan met alle betrokken besturen?
- Ziet graag een voorbereidingskrediet voor VCOG gelijktijdig met De Meeroevers. Zo kunnen inwoners een passende onderwijsvorm kiezen en vist VCOG niet achter het net.

Mw. Riemersma (ChristenUnie):

- Feliciteert iedereen met de miraculeuze goede afloop van deze scholenstrijd.
- Constataert dat de raad wel nodig was om tot deze uitkomst te komen.
- Vraagt wat er met het achterblijvende leegstaande schoolgebouw in Ruischerbrug gaat gebeuren.

Dhr. Lamers (CDA):

- Is blij met de positieve inspraak, de alertheid van de raad en de constructieve houding van het college en betrokkenen om tot dit resultaat te komen.
- Hoopt dat een dergelijke inhaalslag in de toekomst niet meer nodig zal zijn. De dekking uit de AER is niet ideaal en hopelijk niet voor herhaling vatbaar, maar in dit geval wel te rechtvaardigen.

Mw. Woldhuis (100% Groningen):

- Ziet dat vertrouwen in de democratie is teruggewonnen door de daadkracht van de raad.
- Feliciteert het college de handschoen op deze manier te hebben opgepakt door met besturen en bewoners te komen tot dit prachtige raadsvoorstel.

Dhr. Pechler (Partij voor de Dieren):

- Is blij met dit erg mooie plan en gerustgesteld dat de insprekers tevreden zijn.
- Begrijpt dat dekking uit de AER niet de voorkeur heeft, maar in dit geval noodzakelijk is.
- Vraagt in hoeverre er ruimte is voor duurzaamheidsmaatregelen binnen de 1,8 miljoen euro.

Dhr. Wonink (D66):

- Kan zich vinden in de uitwerking van de moties. Engelbert krijgt een school met een volledige leerlijn. Bij Meeroevers is de onvrede nog niet geheel verdwenen, hopelijk is ook daar nieuwbouw snel realiteit.
- Looft de oplossingsgerichte reactie van de gemeente en de inzet van ouders en besturen.

Dhr. Wolke (Student en Stad):

- Is blij dat vaart is gezet achter uitwerking van de moties.
- Vindt het vooral goed nieuws voor ouders en kinderen in Engelbert dat zij een school in de buurt behouden.
- Vindt het essentieel de bouwkundige tekortkomingen van Meeroevers snel te herstellen. Het is zorgwekkend dat deze ernstige gebreken zich al na zes jaar voordoen.

Dhr. Van der Laan (PvdA):

- Vindt goede schoolvoorzieningen altijd van groot belang en helemaal in deze nieuwe kindvriendelijke wijk.
- Is blij dat de actie van de raad tot resultaat heeft gehad dat een school in Engelbert behouden blijft in de vorm van een nieuw gebouw en bedankt de werkgroep voor de medewerking.
- Is benieuwd wanneer in 2019-2020 het voorbereidingskrediet voor De Meeroevers er gaat komen.
- Ziet de moeilijke opgave voor het college gefaseerde keuzes te maken. Niet alle schoolbesturen kunnen meteen een school krijgen. Wel is het goed een overzichtsplanning te maken.

Wethouder Schroor:

- Complimenteert de overlegpartners met de constructieve opstelling. Vanaf het begin was geen optie onbespreekbaar met als criteria inhoud, geld, leefbaarheid en kwaliteit.
- Vertelt dat er al vrij snel twee hoofdvarianten ontstonden: een school in Engelbert voor alle klassen op een locatie of sluiting.

- Beschikte over prognoses van DUO, een bureau en het dorp zelf. Het dorp was het meest optimistisch en heeft wat waar te maken in geboortecijfers. Ook in de meest pessimistische variant bleek een kleine duurzame school in Engelbert haalbaar.
- Heeft met het nieuwe bestuur van OGOS goede afspraken gemaakt over Meeroevers.
- Komt voor de verkiezingen met een onderwijsinvesteringsprogramma waar het voorbereidingskrediet voor Meeroevers in 2019 onderdeel van zal uitmaken.
- Legt uit dat het voorbereidingskrediet het traject in werking zet, zodat er een nieuwe school komt. Plannen maken en aanbesteden (2019-2020) en bouw (2021) leidt in een gunstig scenario tot opening in 2022. Dat is veel eerder dan de oorspronkelijke planning (2028).
- Voegt toe dat het krediet zekerheden geeft en extra druk zal zetten op bureau Meerstad om een locatie te leveren.
- Legt uit dat VCOG niet om tafel zat bij de plannen voor Engelbert omdat het proces dan langer had geduurd en de belangen elkaar daar niet rechtstreeks raken.
- Begrijpt de wens en het belang van VCOG goed. Een derde school is op basis van de prognoses echter niet realistisch; het zou leiden tot drie slecht renderende scholen.
- Heeft wel toegezegd dat de derde school protestants-christelijk zal worden, zo is er perspectief.
- Heeft de bekostigingsaanvraag van VCOG voor het schooljaar 2020-2021 beoordeeld met oog voor leerlingenaantallen en doorgestuurd naar het ministerie.
- Zal zich verhouden tot het ministeriële besluit en een redelijke termijn voor de VCOG-school en een voorbereidingskrediet bepalen.
- Zal te zijner tijd over de leegkomende school bij Ruischerbrug besluiten over verkoop of andere invulling. Het is onderwijskundig wenselijk alle leerjaren in een nieuw gebouw te huisvesten.
- Gaat in overleg vooruitlopend op nieuwbouw de kinderen al uit Ruischerbrug verhuizen.
- Kijkt met genoeg terug op de sessies om te komen tot dit voorstel. Er is zeer constructief gewerkt en de ouders brachten veel deskundigheid in.
- Antwoordt dat de energie- en duurzaamheidsmaatregelen in het budget zijn inbegrepen.

Het raadsvoorstel wordt als conformstuk geagendeerd voor de raad van 27 juni 2018.

B.2. Groningen de onderwijsinnovatiestad van Nederland (collegebrief 9 mei 2018)

Dhr. Koks (SP):

- Ziet dat de gemeente zich van oudsher inspannt om onderwijsachterstanden weg te werken.
- Is enthousiast over Succes for All en digitale vaardighedenprojecten.
- Wijst erop dat toch een op de vijf kinderen in armoede opgroeit en dat onderwijssegregatie toeneemt. De toegankelijkheid scoort gemiddeld en verzuim bovengemiddeld.
- Vindt de titel 'Onderwijsinnovatiestad van Nederland' wat opgeblazen, zeker omdat er ook achterstanden zijn op het gebied van huisvesting vanwege geldgebrek. De nieuwe school in Engelbert moet uit de AER worden gefinancierd en de aanbesteding voor Borgman mislukte.
- Vindt dat er extra geld nodig is om echt de Onderwijs hoofdstad van Nederland te worden.
- Ziet tegelijk dat het eigen vermogen van OOG met 20 miljoen euro is toegenomen en 15% boven de normstelling zit. Ook hoeven afschrijvingen over 2010-2017 niet plaats te vinden, terwijl de raad in 2012 besloot de bruidsschat en het eigen vermogen met 8 en 7 miljoen euro te verhogen.
- Verzoekt het college met OOG te overleggen deze miljoenen in te zetten voor verbetering van onderwijshuisvesting en het tegengaan van segregatie.
- Ziet ook segregatie door vrijwillige ouderbijdragen die oplopen tot 1162 euro (GSV).
- Mist vakmanschap als pijler en vindt dat vmbo en mbo veel meer aandacht en waardering verdienen. 50% van de jongeren zit op deze scholen en de samenleving staat te springen om vakmannen.

Dhr. Boter (VVD):

- Begrijpt dat het college voor deze pijlers heeft gekozen. Door deze flexibel in te zetten is er ruimte voor veel verschillende activiteiten.
- Vindt de ontwikkelingen in het Groninger onderwijs uitermate positief, al blijven er natuurlijk altijd uitdagingen. Het is prima de titel 'Onderwijsinnovatiestad van Nederland' na te streven.

Dhr. Wonink (D66):

- Vindt Groningen bij uitstek de onderwijsstad en kraamkamer voor innovaties, juist vanwege de uitstekende samenwerking. Onderwijsinnovatiehoofdstad worden past ook bij City of Talent en het streven naar gelijke kansen voor iedereen. Innovatie kan verschillen kleiner maken.
- Wijst erop dat onderwijshuisvesting zeker aandacht verdient en krijgt, maar dit wordt op een andere manier gefinancierd.
- Benadrukt het belang om het onderwijs mee te laten veranderen met de samenleving.
- Wijst andere partijen erop dat deze schets concreet uitgewerkt zal worden.
- Vindt de focus op digitale vaardigheden logisch gezien het belang van de smartphone, die enerzijds

de wereld aan kennis en creativiteit ontsluit en anderzijds fake news faciliteert.

- Verwacht dat de pijlers leerlingen een nog betere toekomst zullen geven.
- Bepleit internationale studenten ook te betrekken bij het stadslab.

Dhr. De Haan (CDA):

- Denkt dat iedereen het belang van goed onderwijs onderschrijft.
- Wijst erop dat het onderwijs het zwaar heeft: hoge werkdruk, mislukt passend onderwijs, toenemende segregatie en capaciteitsproblemen bij ziekte.
- Is blij dat extra geïnvesteerd wordt in onderwijs, maar staat niet achter het streven om de Onderwijsinnovatiestad van Nederland te worden. Zit het onderwijs echt te wachten op innovatie en weer nieuwe zaken of is het tijd leraren een keer met rust te laten en hun werk te laten doen?
- Vindt het voorstel een uitwerking van de ideologie van het college door als voorwaarde bij de middelen te stellen dat sprake moet zijn van innovatie. Het stuk ademt ook marketing.
- Stelt dat er niks mis is met de drie pijlers, maar kiest zelf liever voor structurele investeringen, ook als die misschien saai zijn. Te denken valt aan extra klassenassistenten en vakleerkrachten.
- Juicht de goede samenwerking in het onderwijs toe, maar ziet liever ideeën waar echt behoefte aan is. De focus op innovatie had niet gemoeten.

Dhr. Van der Laan (PvdA):

- Wijst op de conclusies van de Onderwijsinspectie in 2017 dat talent onderbenut raakt door segregatie en in 2018 dat segregatie in Groningen het hardst is toegenomen de afgelopen vier jaar.
- Vindt de plannen goed, maar mist begrip van de urgentie en omvang van segregatie. Het oplossen van kansenongelijkheid zou de prioriteit moeten zijn.
- Vraagt of het college kan becijferen hoe de voorgestelde middelen gaan bijdragen aan het verkleinen van kansenongelijkheid.

Mw. Folkerts (GroenLinks):

- Stelt dat de wijk en het opleidingsniveau van ouders nog steeds de kansen van een kind bepaalt om het beste uit zichzelf te halen. Extra middelen voor onderwijs moeten vooral daarop gericht zijn.
- Is het niet voldoende duidelijk hoe de plannen en pijlers ongelijkheid gaan verkleinen. Alle kinderen een gelijk aanbod doen is niet hetzelfde als gelijke kansen bieden, want dan zou de inzet meer gericht moeten zijn op kinderen met de minste kansen.
- Ziet dat er bij een festival en het op de kaart zetten van Groningen als onderwijsinnovatiestad geen leerling aan te pas komt.
- Vindt de pijlers zo breed dat alle bestaande projecten er wel onder vallen. Hopelijk volgt een uitwerking gericht op kansenongelijkheid, maar ieder ander project kan er ook onder vallen.
- Vindt klaar zijn voor de toekomst niet hetzelfde als om leren gaan met nieuwe gadgets. De basis moet op orde zijn, zodat kinderen buiten kunnen spelen en leren lezen en schrijven.
- Sluit aan bij PvdA en bij SP wat betreft het beroepsonderwijs.

Mw. Woldhuis (100% Groningen):

- Sluit aan bij voorgaande sprekers.
- Vergelijkt het met mode: wil Groningen vooroplopen met het nieuwste van het nieuwste of kiest de gemeente voor het op orde hebben van de basis?

Dhr. Wolke (Student en Stad):

- Steunt de ambities en de pijlers.
- Zag mooie staaltjes van digitale geletterdheid tijdens het werkbezoek aan het Kamerlingh Onnes.
- Juicht toe elk kind in aanraking te laten komen met programmeren.
- Leest in een brief van de minister dat veel creatieve mbo-opleidingen populair zijn, maar te weinig toekomstperspectief bieden. Dit past niet bij het beeld van een onderwijsinnovatiestad. Hoe krijgen alle leerlingen een goed toekomstperspectief?

Dhr. Brandsema (ChristenUnie):

- Vindt het draagvlak bij onderwijs en ouders positief.
- Benadrukt dat onderwijs niet alleen ten doel heeft kennis en vaardigheden op te doen, maar ook om goede karakters te vormen.
- Looft het project Samen naar school, dat bijdraagt aan een inclusieve samenleving door gehandicapte kinderen te huisvesten in een reguliere school.
- Ziet graag dat de invulling van de pijlers bijdraagt aan de vorming van goede karakters.
- Vindt ook dat het tegengaan van kansenongelijkheid te weinig naar voren komt en zet ook in op de basis op orde. Het is beter dat alle leerlingen een 7 kunnen halen, dan dat een leerling een 9 scoort.

Mw. Riemersma (Stad en Ommeland):

- Zou het pas echt innovatief vinden om de scherpe scheiding bij twaalf jaar op te heffen en kinderen pas op hun vijftiende te laten kiezen voor vmbo, havo of vwo. Het verkleint kansenongelijkheid.
- Roept op de stigmatiserende termen hoger- en lageropgeleiden te vervangen door theoretisch en

praktisch opgeleid.

- Ziet graag meer inzet op sociale weerbaarheid. Pestprogramma's werken niet, blijkt uit onderzoek.
- Constateert dat het festival niet staat ingeboekt.
- Vraagt zich af of er wel ruimte is in het onderwijsprogramma voor een roostervrije vrijdag.
- Vindt dat ouderbetrokkenheid er te mager vanaf komt.

Dhr. Pechler (Partij voor de Dieren):

- Steunt de plannen en gelooft dat ze kinderen goed op de toekomst voor zullen bereiden.
- Sluit wel aan bij de zorgen over segregatie en verwacht dat de uitwerking hier aandacht aan zal besteden.
- Zag tijdens het werkbezoek een mooi voorbeeld van digitale geletterdheid, al had de afbeelding van een varken met als onderschrift bacon nog beter een blijde broccoli kunnen zijn.

Wethouder Schroor:

- Begrijpt dat fracties precieze invulling missen. De afgelopen vier jaar zijn concrete projecten uitgevoerd, nu heeft ook het onderwijs zelf gekozen meer focus aan te brengen.
- Wijst erop dat goed onderwijs buiten de klas in het reguliere programma niet vanzelfsprekend is en dus wel degelijk een innovatie om verder uit te werken.
- Hoort in onderwijsland vaak dat gemeenten ergens mee aan de slag willen, in Groningen gebeurt het gewoon. Daarom is stadsbreed geconcludeerd om Groningen als onderwijsinnovatiestad te profileren. Dit maakt de stad aantrekkelijker voor toekomstige generaties, burgers en bedrijven.
- Verwacht dat de stad jarenlang profijt zal hebben van deze profilering. Het is verstandig ergens in te excelleren.
- Wijst op de Vensterschool en de verlengde peuteropvang als voorbeelden van succesvolle Groningse innovaties.
- Durft de stelling aan dat elke euro die aan innovaties besteed wordt, gericht is op het wegwerken van achterstanden en het bieden van gelijke kansen.
- Legt uit dat dit voorstel het nieuwe college en de nieuwe raad ruimte geeft met het onderwijsveld tot een invulling te komen. Dat is geen ideologie, maar pragmatisch.
- Ziet dat scholen in Groningen een enorme kwaliteitsslag hebben gemaakt. Er zijn geen zwakke scholen meer. Een van de beste scholen staat in aandachtswijk Oosterpark.
- Stelt dat een beetje segregatie niet erg hoeft te zijn. Mensen vinden het fijn om te gaan met mensen uit hun eigen belevingswereld. Het moet alleen niet doorslaan.
- Zal met schoolbesturen en ouders er werk van moeten maken wanneer segregatie leidt tot onwenselijke situaties.
- Wijst op het brede aanbod in de stad. GSV zorgt er niet voor dat Groningen gesegregeerd is. In de Oosterparkwijk scoort de minder gesegregeerde Boumaschool beter dan de Borgman.
- Vindt het debat over segregatie losstaan van het streven naar de titel Onderwijsinnovatiestad.
- Legt uit dat het leren van digitale vaardigheden op elk gewenst niveau gebeurt, ook bij christelijk onderwijs. Het gaat om werken met robots, programmeren en moreel-ethische vraagstukken.
- Hoort van besturen dat het voor sommige leerlingen echt een openbaring is, zij ontdekken onvermoede talenten. Scholen investeren hier veel in en de gemeente draag graag een steentje bij.
- Reageert richting SP dat het eigen vermogen nog niet het besteedbaar resultaat is. Binnenkort zal uit de nieuwe begroting blijken hoe hoog het besteedbare resultaat daadwerkelijk is, dan kunnen fracties OOG daarop aanspreken.

De collegebrief wordt op verzoek van de PvdA als éénminuutinterventie geagendeerd voor de raad van 27 juni 2018.

B.3. Martiniplaza vastgoed en governance (wensen en bedingen) en jaarrekening 2017 (collegebrief 18 mei 2018)

Dhr. Brandsema (ChristenUnie):

- Is positief over het wegwerken van onderhoudsachterstanden, het vernieuwen van het aanbod en het schrijven van zwarte cijfers voor het derde jaar op rij.
- Begrijpt de scheiding in een vastgoed-BV, de hypothecaire zekerheidstelling en het niet werken met een Raad van Commissarissen, ondanks eerdere kritiek op dat laatste. De vorm heeft goed uitgepakt en het moet mogelijk zijn de vorm te wijzigen wanneer nodig.
- Blijft graag periodiek geïnformeerd worden in de volgende raadsperiode.

Dhr. Boter (VVD):

- Sluit grotendeels aan bij ChristenUnie.
- Ziet verbeteringen aan het gebouw, de energievoorziening, de commerciële aanpak en het resultaat.
- Vindt de splitsing van vastgoed en exploitatie verstandig. De korte lijntjes van de governancestructuur lijken goed.

Mw. Van Doesen (D66):

- Is verheugd met het positieve bedrijfsresultaat en de verbeteringen aan deze geweldige voorziening.
- Begrijpt dat vastgoed niet goed past bij de ontstane commerciële bedrijfsvoering.
- Vindt het goed dat de raad haar informatiepositie behoudt. Aanpassen van de governancestructuur kan altijd nog mocht dat nodig zijn.

Dhr. Dijk (SP):

- Sluit aan bij ChristenUnie.

Mw. Riemersma (Stad en Ommeland):

- Sluit aan bij D66.
- Mist onderbouwing van de 11 miljoen euro zekerheidstelling in de stukken.

Dhr. Van der Laan (PvdA):

- Is ook blij dat Martiniplaza zwarte cijfers schrijft.
- Begrijpt de keuze voor een BV, al is de motivering wat summier.
- Kan volgen dat de keus voor een stichting niet voor de hand ligt, ook al is het onwenselijk om een niet-rendabele gemeentelijke onderneming in een BV onder te brengen.

Mw. Chakor (GroenLinks):

- Vond het goed tijdens het werkbezoek al vragen gesteld te kunnen hebben.
- Denkt dat een Raad van Commissarissen geen garanties biedt, zoals blijkt uit eerdere problemen bij Martiniplaza en het Groninger Museum.
- Ziet dat het huidige model met korte lijnen goed werkt mede vanwege de personen. Hoe zorgt de gemeente dat het goed blijft functioneren bij personele wisselingen?

Dhr. Pechler (Partij voor de Dieren):

- Vindt het positieve resultaat fijn.
- Hoort graag meer hoe de relatie met de gemeente kan bijdragen aan vergroening van het gebied.

Mw. Woldhuis (100% Groningen):

- Vindt het complex om de governance te beoordelen, de voorliggende optie lijkt de beste.
- Is blij met de commerciële inzet en de goede resultaten.
- Ziet uit naar vernieuwing van de topsportvoorzieningen.

Wethouder Van Keulen:

- Had vier jaar geleden niet verwacht dat de roerige periode op deze manier positief zou eindigen.
- Geeft de complimenten graag door aan de directie.
- Meldt dat de zonnepanelen op het dak in 2016-2018 al vierhonderd ton CO₂ hebben bespaard.
- Betreft Martiniplaza nadrukkelijk bij de verdere ontwikkeling van het gebied. De gekozen constructie zorgt voor korte lijntjes, die ook daarbij leidt tot de meeste slagvaardigheid.
- Legt uit dat de lening 11 miljoen euro bedraagt. Daar wordt een hypothecaire paragraaf aan toegevoegd om te borgen dat het vastgoed in gemeentelijke handen blijft bij een eventueel faillissement, waar op geen enkele manier sprake van is.
- Stelt voor tweemaal per jaar werkbezoeken te blijven organiseren om de betrokkenheid van de raad te handhaven, zeker omdat er geen Raad van Commissarissen is. Ook krijgt de raad de jaarstukken en eventueel de voortgang van het MJOP.
- Legt uit dat de raad volledig aan het stuur zit om bijvoorbeeld bij eventuele personele wisselingen of andere veranderingen keuzes te maken in governance en bemensing.

B.4. Update Programma van Eisen Forum (raadsvoorstel 24 mei 2018)**Dhr. Dijk (SP):**

- Vindt het wrang dat de gemeente tekorten van het Forum meteen oplost, terwijl er zoveel andere tekorten zijn bij mensen in de stad. Een op zeven gezinnen komt aan het eind van de maand tekort, een op de vijf kinderen groeit op in armoede. Er wordt gekort op thuiszorgwerkers, schoonmakers en bedden in de noodopvang.
- Wil weten waarom het college het tekort niet heeft opgelost met bezuinigingen in plaats van met geld aan te vullen.
- Stelt voor op niet-rendabele dagen, bijvoorbeeld maandag en dinsdag, het Forum te sluiten.
- Zal niet instemmen met 4,4 miljoen euro extra voor het Forum.

Dhr. Honkoop (VVD):

- Was geen voorstander van het Forum, maar wil wel dat het een succes wordt nu het er toch komt.
- Ziet dat de directie hard werkt aan het terugdringen van de tekorten en het invullen van de programmering. Voorbeelden zijn nieuwe contracten met leveranciers, efficiencyslagen, een commerciëlere aanpak en de komst van Storyworld.
- Lijkt het onverstandig heel veel te investeren in een gebouw om het vervolgens pennywise een aantal dagen in de week te sluiten.

- Ziet zelf niet meteen mogelijkheden voor een grote andere commerciële invulling.
- Is benieuwd naar de zekerheden dat er na vijf jaar geen tekorten optreden en dat de twee ton voor de bibliotheek ook echt de bibliotheek ten goede komt. Wijkfilialen mogen niet de dupe worden.
- Leest dat horeca een risicovol element is. Hoe wordt omgegaan met risico's en tegenvallers?

Dhr. Ubbens (CDA):

- Vindt de omschrijving van BMC vaag dat overal op bezuinigd zou kunnen worden, maar dat er een soort evenwicht in zit.
- Verbaast zich wel dat het zoeken van bezuinigingen geen onderdeel was van de second opinion, terwijl extra geld zoeken wel een optie was. Het lijkt erop dat er nauwelijks iets aan de exploitatie is gedaan, waardoor de enige oplossing is om geld bij te leggen.
- Is benieuwd of de extra werkplekken voor de Hanzehogeschool tot extra inkomsten leiden.
- Begrijpt niet waarom de personele tekorten bij de bibliotheek nu pas in beeld komen.
- Leest dat er zonder de bezuinigingen uit 2014-2015 geen tekort zou zijn, maar vindt dat geen valide argument. Elke organisatie die toen gekort is, zou dan wel aan kunnen kloppen met terugwerkende kracht om tekorten aan te vullen.
- Vindt het niet transparant of in de geest van de BBV-regels om nu al geld uit het Stedelijk Investeringsfonds (SIF) te reserveren om exploitatietekorten op te lossen. Geld moet vanuit de grondexploitaties naar het SIF om vervolgens separate beslissingen te nemen.

Dhr. Pechler (Partij voor de Dieren):

- Sluit aan bij CDA en SP.
- Corrigeert dat de verwijzing naar Almere, als zou daar maar één bibliotheekvestiging zijn, niet klopt.
- Leest in het rapport dat extra subsidie vanaf 2019 per jaar zal worden bekeken, maar in het advies dat het toch structureel zou zijn. Hoe zit het precies?

Mw. Brouwer (GroenLinks):

- Wijst erop dat de directie heeft aangegeven dat de plannen in 2012 als zeer realistisch werden bestempeld. Dat was voor de vele bezuinigingen op de culturele sector. De situatie is heel anders dan ten tijde van het startpunt.

Mw. Van Doesen (D66):

- Is ondanks de schrik over de tekorten blij met de collegebrief. Het is belangrijk dat het Forum met een stabiele basis en een gesloten exploitatie kan starten.
- Vindt het met name goed een gebaar richting de bibliotheek te maken, nu blijkt dat per hoofd van de bevolking relatief weinig bijgedragen wordt. In de wijkfilialen wordt veel belangrijk werk gedaan, zoals taallessen.
- Verwacht mogelijkheden nog een positievere draai te geven aan de exploitatie voordat deze daadwerkelijk start.
- Is voor maatwerk en niet voor generalistische oplossingen om alle tekorten bij elke organisatie op dezelfde manier op te gaan lossen.

Dhr. Van der Meide (PvdA):

- Is altijd een groot voorstander van het Forum geweest.
- Is blij met de stedenbouwkundige ingreep en het investeren in publieke sociaal-culturele functies.
- Is verheugd dat het programma nu eindelijk profiel krijgt, al heeft het lang geduurd.
- Hoopt dat het Forum net zo'n groot succes wordt als het Groninger Museum, dat veel voor de stad heeft betekend en betekent.
- Vindt het goed dat het Forum er zowel voor alle mensen vanuit de stad is, die naar filialen of het Forum kunnen komen, als voor mensen van buitenaf die goed zijn voor economie en banen.
- Wijst op de ontwikkelingen in het kielzog van het Forum, zoals het hotel en Merckt.
- Wil zorgen dat er ook in wijken voldoende goede voorzieningen zijn, indien mogelijk samen met Vrijdag.
- Is voor het oplossen van problemen en vindt dat de stad een goed sociaal beleid heeft. Dat is wat anders dan een blanco cheque beloven om alle tekorten bij mensen op te lossen.

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Is blij dat de wijkfilialen vanaf dit jaar de hele dag open zullen zijn.
- Verbaast zich wel dat niet echt rekening is gehouden met Haren en Ten Boer. Het had al duidelijk moeten zijn of de bibliotheekfilialen bij het Forum gevoegd worden of niet.
- Vraagt zich af wat de stad terugkrijgt voor het luchtkasteel dat het Forum is behalve oplopende tekorten.
- Vindt dat de frictiekosten van de bibliotheek voorzien hadden moeten worden.
- Constateert dat het Forum eerder banen lijkt te kosten, gezien de kritiek en de oproep van FNV wat betreft het toenemen van onbetaald vrijwilligerswerk bij de bioscoop.
- Oppert als slogan: 'Forum, mooier kunnen we het niet maken, wel duurder'.

Dhr. Brandsema (ChristenUnie):

- Is bezorgd over de stijgende trend van de tekorten.
- Realiseert zich dat het tekort is ontstaan door de korting op de oorspronkelijke begroting.
- Is er niet voor alle gekorte organisaties te compenseren, maar ziet de voordelen van het Forum.
- Stemt in met de voorstellen, maar is wel bezorgd over het ontbreken van een geormerkte buffer voor eventuele toekomstige exploitatiekosten.
- Hoort graag hoe de trend gekeerd kan worden en welke risico's er nog zijn tot de opening.

Mw. Woldhuis (100% Groningen):

- Sluit aan bij CDA en SP.
- Verifieert of een eventuele horeca-exploitant zowel moet investeren in het inrichten van keuken en vloer als in huurafdracht. Hoe ziet de wethouder het voor zich hier flexibel mee om te gaan?
- Noemt het onbespreekbaar om een aantal jaar geen huur te innen bij de horeca, zoals geruchten gaan. Wanneer niemand zich aandient, dan is horeca blijkbaar niet de oplossing.
- Denkt graag mee over oplossingen om het Forum zwarte cijfers te laten schrijven. Het constant bevestigen van het negatieve imago helpt in elk geval niets.

Dhr. Wolke (Student en Stad):

- Betreurt de forse toename van het tekort in korte tijd.
- Ziet het belang onderstreept een gebalanceerd personeelsbestand te hebben. Jongeren moeten ook een kans krijgen.
- Vindt het noodzakelijk een volledig functionerend Forum te openen, de meeste Groningers zitten daarop te wachten.

Wethouder De Rook:

- Herinnert eraan dat tot het Forum besloten is om het oostelijk deel van de binnenstad een impuls te geven en om alle Groningers te laten genieten van een laagdrempelige culturele publieksvoorziening.
- Ziet nu al investeringen loskomen aan deze kant van de binnenstad.
- Wijst op de bijzondere verantwoordelijkheid van de gemeente als initiatiefnemer en opdrachtgever. De gemeente is daarmee schatplichtig te voorkomen dat na opening binnen korte tijd financiële tekorten ontstaan in de exploitatie.
- Merkt op dat vanaf 2014 stap voor stap toegewerkt is naar een sluitende exploitatie. De huidige voorstellen bewerkstelligen dat ook.
- Heeft geprobeerd alle cijfers zo transparant mogelijk te presenteren.
- Benadrukt dat het Forum al een aantal ton op de organisatie heeft bezuinigd sinds het tekort uit 2014. De gemeente zou ook een deel doen. De bezuinigingen tussen de zeven ton en een miljoen euro staan niet in deze getallen, maar zijn wel degelijk gerealiseerd.
- Heeft met de onderbouwing willen aantonen dat de tekorten niet zijn ontstaan door allerlei externe factoren, maar door keuzes van de gemeente zelf. De gemeente is in belangrijke mate veroorzaker.
- Wijst erop dat het tekort van 430.000 euro ook al bestond uit frictiekosten van de bibliotheek, die zijn nu niet nieuw. Het tekort is door indexatie met 245.000 euro opgelopen.
- Noemt het geen wetmatigheid om het verschil in bijdrage aan de bibliotheek ten opzichte van andere steden bij te passen, maar het betekent wel dat er niet enorm veel ruimte is extra te besparen. Van de 8 miljoen euro subsidie gaat 6 miljoen euro naar de bibliotheek.
- Verwacht ook geen steun in de raad om te bezuinigen op bibliotheekwerk of het filmhuis.
- Vult aan dat het Forum 45% van de inkomsten zelf genereert met activiteiten.
- Legt uit dat de kosten vorig jaar weliswaar met 1 miljoen euro omlaag zijn gebracht met een pakket, maar keuzes over onderhoud en beveiliging leverden weer kosten op.
- Vindt het collegevoorstel een betere en kansrijkere oplossing dan meer kosten besparen of langs een andere weg geld binnenhalen.
- Herinnert eraan dat het Forum zonder de steun van SP waarschijnlijk niet door was gegaan. Doordat het een gemeentelijk project is, heeft de gemeente een bijzondere verantwoordelijkheid het niet met een gat in de begroting te laten starten en toekomstige generaties daarmee op te zadelen.
- Erkent wel dat de verhoudingen met het Forum op termijn moeten normaliseren, zodat het Forum zelf oplossingen voor knelpunten aandraagt, net als elke andere draaiende instelling.
- Verzet zich tegen de opgeworpen tegenstelling tussen voorzieningen voor mensen en het Forum. Het Forum is bij uitstek een voorziening voor alle Stadsgenoten om laagdrempelig gebruik te maken van de bibliotheek en culturele faciliteiten.
- Verwacht met dit voorstel de komende vijf jaar een stabiele basis. Daarna zal subsidie meegaan in de cyclus van de Cultuurnota.
- Labelt subsidies niet, maar heeft wel een programma van eisen dat behoorlijk strak is wat betreft bibliotheekwerk en het handhaven van filialen. Met dit voorstel is dat realistisch te handhaven.
- Heeft niet eerder in de boeken kunnen kijken van de bibliotheek in Haren, met Ten Boer lopen

- gesprekken of het onder Forum of Biblionet gaat vallen. De filialen blijven behouden.
- Verwacht op korte termijn duidelijkheid over de horeca-exploitatie. De horeca moet natuurlijk geld opleveren, anders ligt het niet voor de hand.
 - Herijkt jaarlijks de cijfers. De bijdrage van Hanzehogeschool is recent. De buffer van de grondexploitatie wordt alleen ingezet wanneer nodig.
 - Heeft aangetoond dat er ruimte is de tekorten op te vangen, het klopt dat het geld er nu niet daadwerkelijk uit te halen is gezien de BBV. Mocht het bedrag nodig zijn, dan is de verwachting dat die reserve er is en dat het voldoet aan alle BBV-regels.
 - Antwoordt dat bezuinigingen niet in de BMC-opdracht zaten, wat niet betekent dat er geen opties zouden zijn.
 - Wijst erop dat de SP-optie een dag dicht te gaan minder oplevert dan wellicht verwacht, omdat energiekosten grotendeels doorlopen en veel mensen voltijd in dienst zijn. Daarnaast moet het Forum inkomsten genereren om de exploitatie rond te krijgen.
 - Hoort graag welk scenario de raad kiest, de opties staan duidelijk in de brief.

Het raadsvoorstel wordt als discussiestuk geagendeerd voor de raad van 27 juni 2018.

De voorzitter sluit de vergadering onder dankzegging om 19.18 uur.